

دینی ، علمی ، ادبی و اجتماعی

محفل

جلد ۵ ۱۳۳۸ سنه ۵

مجمع التلاوة

شیمدیلك عربی آیلری ابتداسنده نشر اولونور .

صارف ، مدیری ، محرری :

ربیع الاخر

۱۳۴۳

جزء

۵۴

شرائط تحریر: اسلامك نفغه خادم یازیلر مع التشر قبول ونشر اولونور . یازانك شخصیتی دکل ، یازینك ماهیتی نظر دقته آ لینیر . کونده ریله جك آثار اوقوناقلی ومختصرجه یازیلش اولمالیدر . کلن یازیلردن شایان قبول کوروللر تاریخ صیراسیله درج ایدیلیر .

شرائط اشترای: هر سنه نك برنجی وایکنجی آلی آیلغندن اعتباراً آبونه قید اولونور . سنه لکی پوسته اجرتیله برابر : ۱۰۰ ، آلی آیلغی : ۵۰ غروشدر . ممالک اجنیه ایچین ۲۰ و ۱۰ غروش علاوه سی لازمدر .

محفل

۱۳۳۸

مجموعه سنك یکن سنه لره عائد وپك چوق معلومات مفیده یی حاوی اولان نسخه لری منتظماً دیکلیمش واوزه درلینه قالین بررقاق کچیرله رك مجلد کتاب حالته کثیریشدر . خیرالانیس اولانیله جك بونقیس کتابلردن برنجیسنك موجودی بیتمش ، ۷-۱۲ نجی نسخه لری پراکنده اولارق قالمشدر . بهر نسخه سی ۱۰ غروشدر .

۳۴۲ و۴ نجی جلدلرک بدلی ده پوسته اجرتیله برابر یوزر غروشدر . طوغرودن طوغرویه اداره خانه یه ۲۰۰ غروش کونده ریلدیکی صورته هراوج جلدی یوللانیر .

نسخه سی ۱۰ غروشدر .

حضرتلری: ایشیتمکده اولدینی ذکر الہیدن محروم
قالدینی ایچین آغلادی بویوردی .

طاهر المرلری

مخفل قن :

یکی بر معجزه قرآنیہ

حضرت فرقان مبینک (وکل فی فلك یسبحون)
آیت جلیله سی هر کسک معلومی اولوب معنای منیفی:
« جله سی کندی فلکنده سبح ایدرلر! » دیمکدر.
قدرت باری بی تأمل مقصدیله کؤکره باقان هر
شخص ، بر چوق ییلدیزلر کورور که بوفلرک همان
جمله سی عظیم کونشر اولوب پک و پک اوزاقلرده
ایشیلدارلر . بوکواکب هر نه قدر ثابت کی
کورونیورلر ایسه ده ، مسئله برعکس در وهربری
بر طرفه طوغری قوشمقده در ! کندیلرینه ثواب
تسمیه ایدلسی ، مسافه لرینک عقل و خیاله صیغه ماز
درجه ده بیوک اولمسندن ، و آرزمازلرده حرکتلر-
لرینک آ کلاشیله ماماننددر ! . . . آرهدن بش
اون بیک وحی الی آلتش بیک سنه کی اولدجه
بیوک زمانلر کچمه دجه ساهه تبدیل موقع ایدر
اولدقلرینی چیلاق کوزلر آ کلایه مز . فقط آلات
رقیقه ، هر سنه کی مقدار سیرلرینی بیله قید و تحریر
ایدر که ؛ بوکا لسان هیئتجه حرکت ذاتیه Mouvement propre دینور ! ..

[عییا ! بوکواکبک موضوع بحث حرکتلری
مستقیم میدر ؟] دییه قارئین کرام طرفندن بر
سؤال وارد اولورسه ؛ جواباً :

(خیر ، جمله سی طولانی و قبالی برمنحنی رسم
ایدیورلر ، چونکه « فاک » کله سی لغة « مدار النجوم »
یعنی قبالی و منحنی محرك معناسنه کلکده در ! ..)
افاده سیله مقابله یه مجبورم ! .. فی الحقیقه کائناتده هیچ

ثانیاً : دولکرك آدی (قیصه) یاخود
(میمون) یاخود (صلاح) یاخود (مینا) یاخود
(باقوم) اولدینی ، فقط میمون روایتنک اقوی
بولوندینی بخاری شرحی (عینی) ده مذکوردر .
منبر سعادتك (أثل) ده نیلن آقا یلغین آغاچندن
یا ییلدینی ده ینه اوراده محرزدر .

اسطوانة حناہ :

منبر مبارکک اعمالی و علیه الصلاة افندیمرک
اورایه سعودی اوزهرینه اولجه اتکا بویوردینی
ستونک حنین و این ایلهدیکی ده کچنکی مقاله ده
ذکر ایدیلشدی .

۹ صحابی طرفندن روایت قیلینان بو معجزه یه
(حنین جذع) ده نیلدیکی کی او ، ستونه ده
(اسطوانة حناہ) تعیر اولونور .

بخاری ، نسائی و ابوداود بالاتفاق حضرت
جابر بن شویله بر روایتده بولونویورلر : (کان النبی
علیه الصلاة والسلام اذا خطب استنذ الی جذع
نخلة من سواری المسجد فلما صنع له المنبر فاستوی
علیه فصاحت النخلة التي کان یخطب عندها حتی کادت
ان تشق فزل علیہ الصلاة والسلام حتی اخذها
فضمها الیه فجعلت تن انین الصبی الذی یسکت حتی
استقرت قال النبی علیہ الصلاة والسلام بکت علی
ما کانت تسمع من الذکر) یعنی « نبی اکرم صلی الله
علیه وسلم حضرتلری خطبه ایراد ایتدیکی وقت
مسجدک دیره کلرندن برینه دایانیردی . منبر یا ییلوب ده
ذات اقدس رسالت اونک اوستنه چیقینجه دایانوب ده
خطبه او قودینی دیره ک ، چاتلا یا حق درجه ده ایگله مه یه
باشلادی . علیه الصلاة والسلام افندیمر ، منبردن
ایندی و دیره کی قوجاقلادی ، اوایسه صوصدور و ملق
ایسته نیلن صبی کی ایگلییوردی . نهایت قرار قیلدی ،
یعنی چیقاردینی سس کسیلدی . صلی الله علیه وسلم

برجرم سناوی نك حرکتی مستقیم دکلدر! اساساً ؛ میخانیک سناوینک، ذکرى بوراده اوزون سورە جك اسبابندن طولایی ده مستقیم اوله ماز ! هپسی برر قبالی شکل چیزه نك حال حرکتده بولنورلر ، و یکدیگرله مصادمه یه قدر هیچ بر زمان توقف دخی ایده مزلر ! ...

ایشته ؛ بالاده کی آیت جلیله ، بو حقیقت عالیه یی اون اوج عصر اول خبر ویرمکه بتون بشریتنه تماماً میدان اوقومشدرکه بونک تفسیر فلکیسی :

[کولکرده کوردیککز ییلدیزلردن هیچ بریسی طوروجی دکلدر . طورور کبی کورونمه لری اوزاقلقلرلرندندر . جمله سی حال حرکتده اولقله برابر کزیندکاری یوللر مستقیم دخی دکلدر . بلکه قبالی برر محرکدر . اثنای حرکتلرند بر یره ده استناد ایتمزلر . عادتاً یوزرکی سیر ایدرلر . چونکه بنم اراده الهیه مقتضاسندن بولنان جاذبه عمومیه قانونلری ، اجسام مذکوره اوزرلرنده بر آن تأثیردن آزاده دکلدر ! ...] دیمک اولور

بوندن بش آلتی سنه مقدم حضرت قرآن عظیم الشانک بالخاصه فلکیاته عائد آیات کریمه ستی کوزدن کچر دیکم وقت ؛ بالاده کی ؛ (وکل فی فلك یسبحون) ایله ، « کندی محرکلرنده سیر ایدن اجرام ایله طولو سما حقیچون » معناسنه کلن ، (والسما ذات الحجب) اخبار جلیله لرینه کلنجه آنسزین بر کره یوره کم صیزلامش و بر کره ده خوپلامش ایدی ! .

اولاً : بر اندیشه ایله صیزلامش ایدی ؛ چونکه : آیتلرده کی افاداتک قطعیتنه رغماً قویروقلی ییلدیزلرک بعضیسی حتی برجوخی قبالی دکل ، بلکه هر حالده آجیق اولان برر محرک اوزرلرنده سیر ایدیورلر ، یعنی برر قطع مکافی ویا قطع زائد

چیزیورلر ایدی ! .. انکاینجه تدقیقات و عالی حسابات ده دائماً بویله سویلیور و بوکا قارشى اعتراض ایسه خنده لره ، جهل و علم هیئته عدم وقوف ایله قارشولانیور ایدی ! .. نته کیم ؛ بالطبع قرآندن بحث ایدلامک شرطیله فرانسز هیئتشناساندن بریسنه یازدیغم مکتوبده ؛ عجیا افاده سنه تردیفاً « بالعموم قویروقلی ییلدیزلرک برر قطع ناقص اوزرلرنده حرکت ایتمه لری نیچون لازم مکلیور ؟ بر کره ده حسابات لازمه و تدقیقات رصدیه ده بولونلسه ایی اولمازمی ؟ » دیشمه مقابل : [بدیهیات مرتبه سنده تعداد اولنان بو مسئله ده ، بالخاصه سزک شبهه کزه حیرت و تأسف ایتمه مک ممکن دکلدر ؟ !] دییه جواب آلمشدم ! بومکتوب آلآن اوراق پریشانم ایچنده محفوظدر .

ثانیاً : برسوینج ایله خوپلامش ایدی ، زیرا ، اوروپالیلرک شوقناعتلرینک یقین بر زمانده زیروز بر اوله جغنی بر قوه مجهوله ایله کورمش و قبالی محرک مسئله سنک پنه کندی لری طرفندن تصدیقیله حضرت قرآنک کلام الله اولدیغنک « ایکی کره ایکی درت ایدر » درجه سنده آکلاشیله جغنه ایمان ایله مشدم .

چوق شکرکه ؛ بوایمان پک آزمانده تجلی ایلدی و ؛ « انطاق حق » قیلندن اوروپالیلر دخی ده ایکی آی اولیسی : [قویروقلی ییلدیزلرک جمله سی ده مکرسه قطع ناقص متحنیسی رسم ایدیورمش !]

دییه رک ظاهر آ یکدیگرلرینی و حقیقتده کلام اللهی تصدیق ایتدیلر ! هذا من فضل ربی . . .

فی الحقیقه ؛ آره صره یوکسک مقالاتیه کوزل محفلمزى شنلندیرن نورسیدکان هیئتشناسانمزدن رفیق مساعی م پک محترم سعدی پک برادر مز ، عاجزلرینه یازدیغی بر مکتوبده : [استاد ، مازسلیا رصدخانه سی مدیر سابق موسیو لوئی فابری ؛ وقوعبولان تدقیقات موشکافانه سنه و ریاضیات عالیه نك اک صوک نتایجنه استناداً ، بالجمله قویروقلی ییلدیزلرک

بلا استثنا قطع ناقص محرکری اوزرنده سپر ایتدکریخی و سیاراتک جاذبه لرندن طولای شیمدی به قدر قطع مکافی و قطع زائد منحنیلری چیزدکریکن ظن ایدلدیکنی فرانسه انجمن دانش فلکیسنه یازمش وادله قطعیه اراه سیله ادعاسنی ده اوهیئت عالییه تصدیق ایتدیرمشدر ! ...] دیمشدرکه : بالعموم قویروقلی ییلدیزلرک دخی بلا استثنا قیالی محرکری رسم ایدر اولدیغنی ییلدیرن حضرت سعدی نك یوارشادنن نه درجه ده سرور کسب ایتدیکنی قابل دکل آ کلاته م . چونکه یکی بر معجزه قرآنیه قارشوسنده بولنش واونک ؛ تصور و تصویر ایدیله من لذت معنویه سیله عادتاً سر مست مباحات اولمش ایدم !.. « فاعتبروا یا اولی الابصار »

ارکان حربیه میرالای

عبدالرحمن

مریخک اسراری

حیات عملیه ده تطبیقاتی بولمادیغنی ظن اولنان علم هیئت صوکه زمانلرده کی حادثات سماویه یوزندن آزچوق رغبت کورمکه باشلامشدر . قویروقلی ییلدیزلر و مریخک ارضه تقریبی مسئله . لری موقت بر زمان ایچون اولسون یومی مطبوعاتده مناقشه ایدلمشدر . علم هیئتک نادر منتسبلرینی شو حالک ممنون ایتدیکنی ظن ایله یوزر . مع الاسف سیاسی خبرلر قدر قوه تفسیرییه مالک اولیان رصدات هیئیه ، افکار عمومیه یه پک غریب بر صورتده ایضاح ایدیلور .

مدنیئتک مؤسسی اولدقلرینی ادعا ایدن آوروپا خلقنک بیله سمایه حائد معلوماتی پک نقصاندر . (بوردو) رصدخانه سی هیئت شناسلرندن موسیو (دوبله) نک آ کلاتدیغنه کوره « بر قاچ سنه مقدم (زهره) سیاره سی بتون پارلاقلیله مشاهده

ایدلدیکی ، حتی کوندوزین مرئی اولدیغنی زمان فرانسه نک بیوک لیانلرندن برینک اهلایی شو آنی ظهور اتدن دولای هیجانه قایلیمش و معصوم سیاره غریب سوزلره معروض قالمشدی : بویارلاق کره عجبا جاسوسلرک را کب اولدقلری برالونمی ، یاخود اولوم ودهشت صاچان جهنمی بر آلتی ایدی؟ حالبوکه مسئله پک اسکیدنبری معلوم اولان وهر اون سکرز آیده برمشاهده ایدیله بیلن بر حادثه فلکیه دن عبارتدی .

اعتراف ایتک لازمدرکه هیئتک اساسنی قوران کلدانیلر ، مصرلیلر ، الخ ... خلاصه قدما سمایی برچوقلریمزدن دهایی طانیرواودورده کی وسائطسزلکه رغماً شایان دقت رصداتده بولنوردی . فکر مزجه مکتبلریمزدده تدریس اولنان معلومات فنییه فلکیاته عائد مباحث ایله باشلامیلدرکه کتاب کائناتی تماشایه آلیشان کنج دماغلر ایلریده فنونک سائر شعباتنده کی تتبعاته یابانچی قالماسینلر . یکی نسل آنجق بوسایه ده بدایع طبیعیه یی بیلیمکسزین یاشامازکه بوده آز بر موفقیئت دکلدن . منتسبلرینی ماده مستفید ایدمه یه جک برعلمه زمانمزدده اهمیت ویرلمنی بعضیلریمزن مناسبتسز کورویور . بولره جواباً متوفی (هازی پووانقاره) نک ۲۶ شباط ۱۹۱۲ تاریخنده فرانسه جمعیت فلکیه سنده ایراد ایتدیکی برنطقدن آتیده کی پارچه لری نقل ایتمکه اکتفا ایله جکز :

« نه ایچون بر هیئت شناس ، یوران و بیقدیران برایشه ، هر درلو اسباب استراحتدن تمامیه عاری اوزون کیجه مشغولیتلرینه قاتلانیر ؟ شبهه سز یوکسک معاشلرک خولیاسی اوکابو قراری ویردیره من . ایچیکزده بوکا اینانان وارسه معارف بودجه سنندن بی خبردر . خیر ! اگر هیئتشناس شکایت ایتیمکسزین چالیش یورسه آنجق روح بشری